

Johannesevangeliet och de johanneiska breven (7,5hp/9,5hp)

The Gospel of John and the Johannine Epistles (7.5/9.5 ECTS credits)

Grundnivå

Ämnesområde: TEOLOGI (exegetisk teologi)

Kurskod: 0289 (utan grekiska, 7,5 hp), 0290 (med grekiska, 9,5 hp)

Förkunskaper

Grundläggande behörighet för högskolestudier. För deltagande i kursen som kurs i utbildningsprogrammet för kandidatexamen i teologi eller med teologi som huvudämne krävs därutöver särskild behörighet med områdesbehörighet 1 eller motsvarande. Studerande som läser kursen inom ramen för utbildningsprogrammet ska normalt ha fullgjort A-kurs (Introduktion i filosofi och teologi) 30 hp samt kursen Bibeln i historia och nutid II. För deltagande i den språkliga varianten av kursen (med grekiska) fordras dessutom att kursen Grekiska för teologer I–II 15 hp är avklarad.

Utbildningsmål

Efter genomgången kurs förväntas den studerande:

- kunna redovisa goda och detaljerade kunskaper om Johannesevangeliets och de johanneiska brevens innehåll, tillkomst och teologiska huvudlinjer;
- redogöra för och diskutera samband, likheter och olikheter mellan de aktuella johanneiska skrifterna liksom rörande deras tillkomstsituation;
- visa förmåga att tolka text ur Johannesevangeliet/de johanneiska breven;
- (för studenter som läser kursen med grekiska:) visa fördjupad kunskap i det grekiska språket – jämfört med kursen Grekiska för teologer I+II – samt förmåga att tillämpa dessa kunskaper i lexikon och grammatik på text ur Johannesevangeliet och de johanneiska breven.

Innehåll

I kursen läses och analyseras Johannesevangeliet och de johanneiska breven som viktiga och särpräglade uttryck för tron på Jesus inom den äldsta kyrkan. Med särskilt fokus på Johannesevangeliet studeras den johanneiska föreställningsvärlden och teologin, liksom det också ges en orientering om johanneisk tolknings- och forskningshistoria. I kursen ingår även övning av förmågan till texttolkning, såväl för studerande som läser de nytestamentliga texterna i översättning som för studerande som läser dem på grundspråket.

Undervisning och examination

Lokal undervisning

Undervisningen har formen av föreläsningar samt övningar/seminarier. För studerande som läser den språkliga varianten av kursen (med grekiska) tillkommer särskild undervisning med språklig genomgång av den grekiska texten. Under kursens lopp skall alla deltagare redovisa en interpretation av en text ur Johannesevangeliet eller de johanneiska breven, alternativt ett tematiskt studium baserat på flera texter ur dessa skrifter.

Kursinnehållet examineras skriftligt, vilket även inbegriper den ovan nämnda interpretationsuppgiften kring ett textavsnitt, alternativt ett tematiskt studium (omfattning ungefär 2500 - 4500 ord; 1,5 radavstånd, Times New Roman 12). För språkliga studenter måste uppgiften diskutera relevanta språkliga problem i den/de texter som studiet berör. I det sammanvägda betyget motsvarar interpretationsuppgiften 25 % och den skriftliga tentamen 75 % av betyget.

Kurslitteratur

Bibel 2000 (Johannesevangeliet och de johanneiska breven omsorgsfullt inlästa)

Kieffer, René, *Nytestamentlig teologi*, Stockholm: Verbum 1979 el. senare [avsnitten om Johannesevangeliet och Johannesbrevet, s. 85-113; 197-200]

Mitternacht, Dieter och Runesson, Anders (red.), *Jesus och de första kristna: Inledning till Nya Testamentet*, Stockholm: Verbum 2006 el. senare [avsnitten om Johannesevangeliet och Johannesbrevet, 229-239; 289-291]

Brown, Raymond E., *The Community of the Beloved Disciple: The Life, Loves and Hates of an Individual Church in New Testament Times*, New York: Paulist Press 1979 [200 s.]

Hengel, Martin, *The Johannine Question*, London: SCM Press 1990 [240 s.]

Lieu, Judith M., *The Theology of the Johannine Epistles* (New Testament Theology), Cambridge: Cambridge University Press 1991 [130 s.]

Smith, D. Moody, *The Theology of the Gospel of John* (New Testament Theology), Cambridge: Cambridge University Press 1995 [200 s.]

Moloney, Francis, 'Johannine Theology'; i: *New Jerome Biblical Commentary*, eds. Raymond E. Brown – Joseph A. Fitzmyer – Roland E. Murphy, London: Geoffrey Chapman 1990 eller senare, s. 1416-1427

Förslag till kommentarer (exempel)

Kieffer, René, *Johannesevangeliet 1-10; Johannesevangeliet 11-21* (Kommentar till Nya testamentet 4A-B), Uppsala: EFS-förlaget 1987; 1989 el. senare utgåvor

Brown, Raymond E., *The Gospel According to John*. Introduction, Translation, and Notes i-xii; xiii-xxi (Anchor Bible 29-29A), London: Geoffrey Chapman 1978 el. senare utgåvor

Olsson, Birger, *Johannesbrevet* (Kommentar till Nya testamentet.19), Stockholm: EFS-förlaget 2008

Annan för textstudiet och interpretationsuppgiften rekommenderad kommentarlitteratur
(serier, urval):

Ancient Christian Commentary on Scripture Series
Doubleday Bible Commentary
Hermeneia
New Jerome Biblical Commentary
Sacra Pagina
Word Biblical Commentary

För studerande som läser den språkliga varianten av kursen tillkommer studium av grekisk text ur Johannesevangeliet och de johanneiska breven enligt information vid kursstart. För det språkliga textstudiet används:

Novum Testamentum Graece (Nestle-Aland, 28. Auflage), Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft 2012

eller

The Greek New Testament (5th edition), eds. Barbara Aland, Bruce M. Metzger ... , Peabody, Mass.: Hendrickson Publishers, 2015 (även upplaga med kortfattad grekisk-engelsk ordlista finns)

Lexikon och grammatik enligt anvisningar vid kursstart.

Delar av ovan nämnd kurslitteratur bortfaller för studerande som läser den språkliga varianten enligt anvisningar vid kursstart.

Se i övrigt ”Kursplaner: allmänna bestämmelser”

Kursplanen fastställd 2016-09-18
Kursplanen gäller fr.o.m. 2017-11-01